

Møte 29. februar 2024
Bærekraftig økonomi – forslag
utredningsoppdrag

Bakgrunn for saken

- I sak 38/23 Handlings- og økonomiplan 2024 – 2027 ble det vedtatt et budsjett for 2024 med et negativt driftsresultat på 33,5 millioner kroner og med bruk av disposisjonsfond på 157,9 millioner kroner.
- I kommunestyresak 9/24, vedtok kommunestyret en strategi for håndtering av underskuddet og hvordan det skal arbeides videre med å skape tilstrekkelig økonomisk handlingsrom. Kommunestyret fattet følgende vedtak:
 - *Kommunestyret slutter seg til kommunedirektørens vurdering av at uspesifisert saldering på 30 millioner kroner ligger sentralt plassert gjennom året.*
 - *Kommunedirektøren bes om å redegjøre for den økonomiske utviklingen i formannskapet i hvert møte.*
 - *Eventuelle salderingstiltak som ligger utenfor kommunedirektørens fullmakter legges frem for kommunestyret fortløpende.*
 - *Kommunedirektøren bes om i rammesaken å legge frem på overordnet nivå hvilke salderingsforslag som vil bli foreslått i Handlings – og økonomiplan 2025-2028*

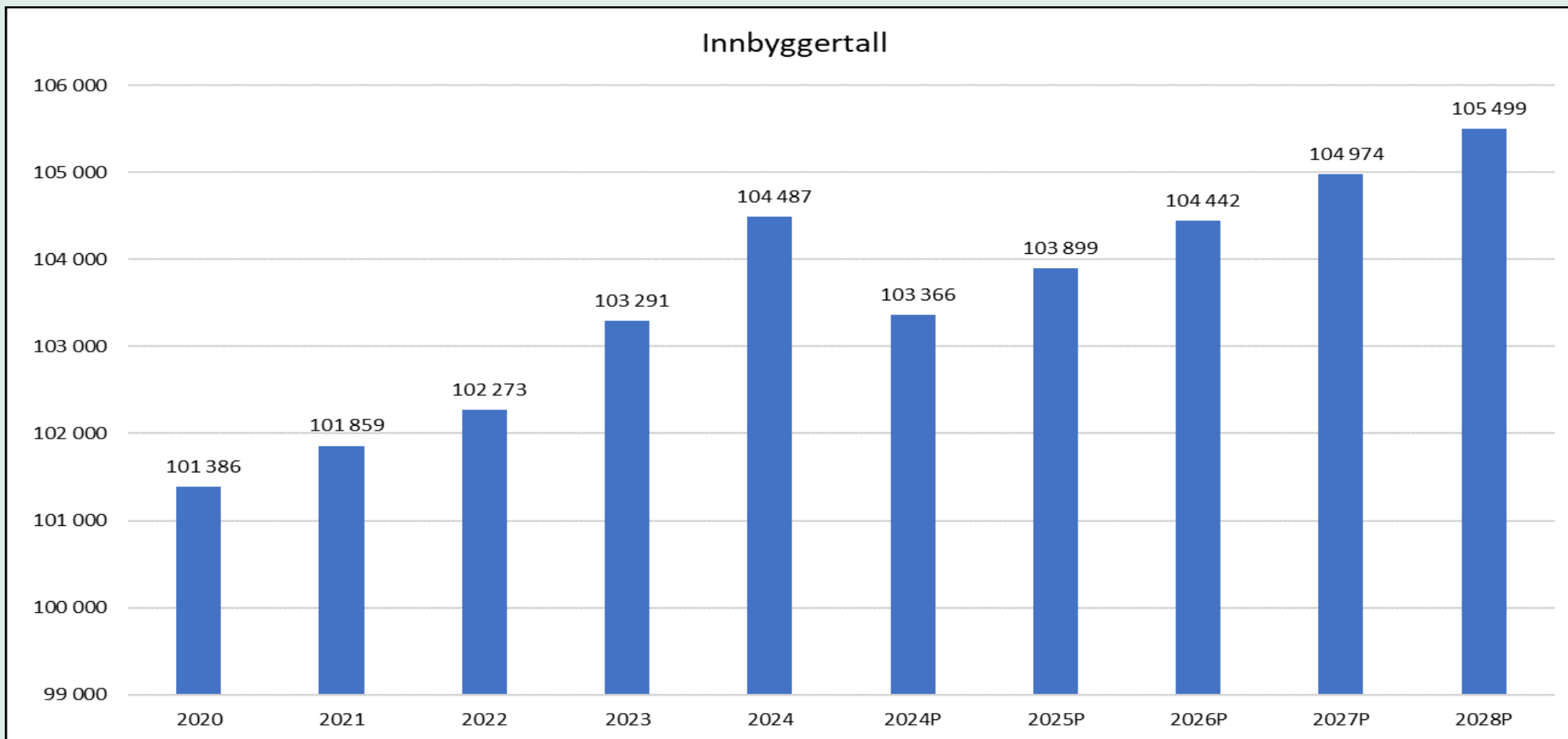

Regnskap 2023

- Netto driftsresultat på 78,3 millioner kroner.
- Disposisjonsfond - brukt 238 millioner kroner.
- Beholdning redusert fra 843,7 til 605,7 millioner kroner.
- 284,4 millioner kroner overført til investeringsregnskapet.
- Tjenesteområdene, eksklusive VA, i balanse i 2023 – inklusive overføring av overskudd fra 2022 og engangsbevillinger gjennom året

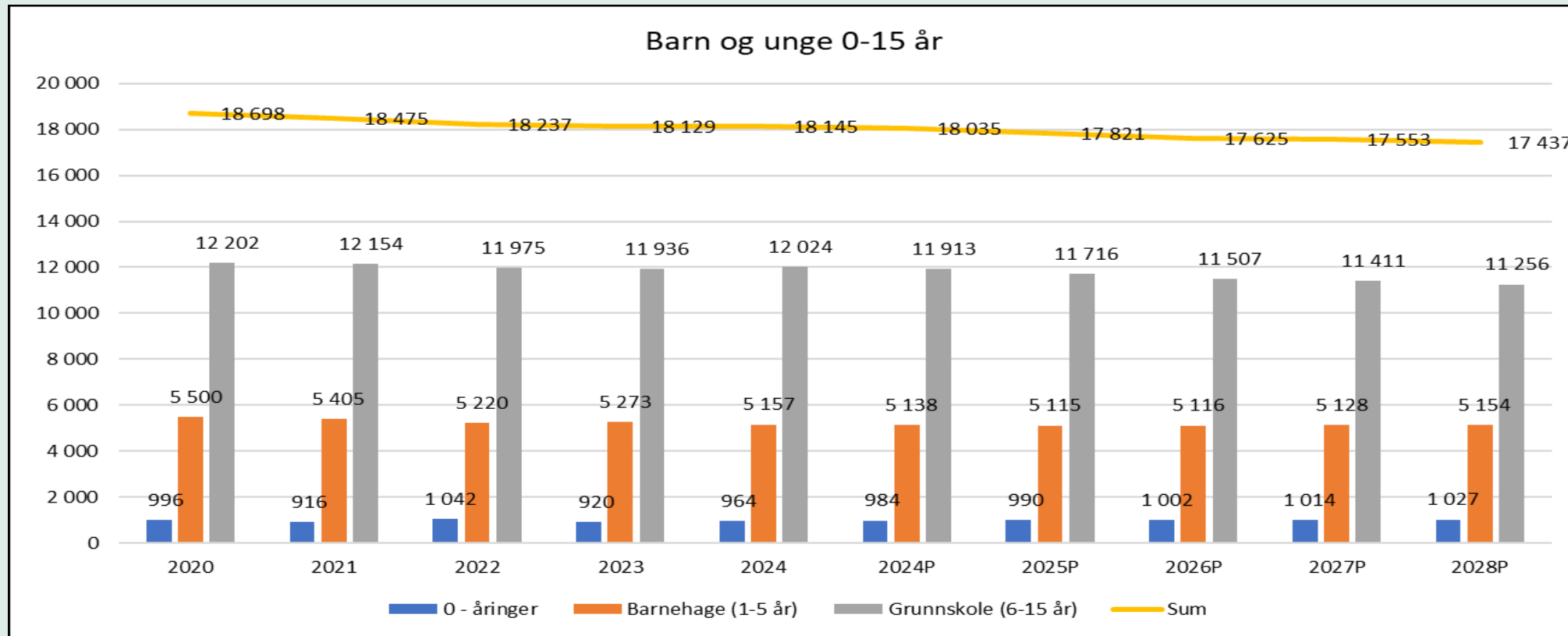

Befolkningsutvikling

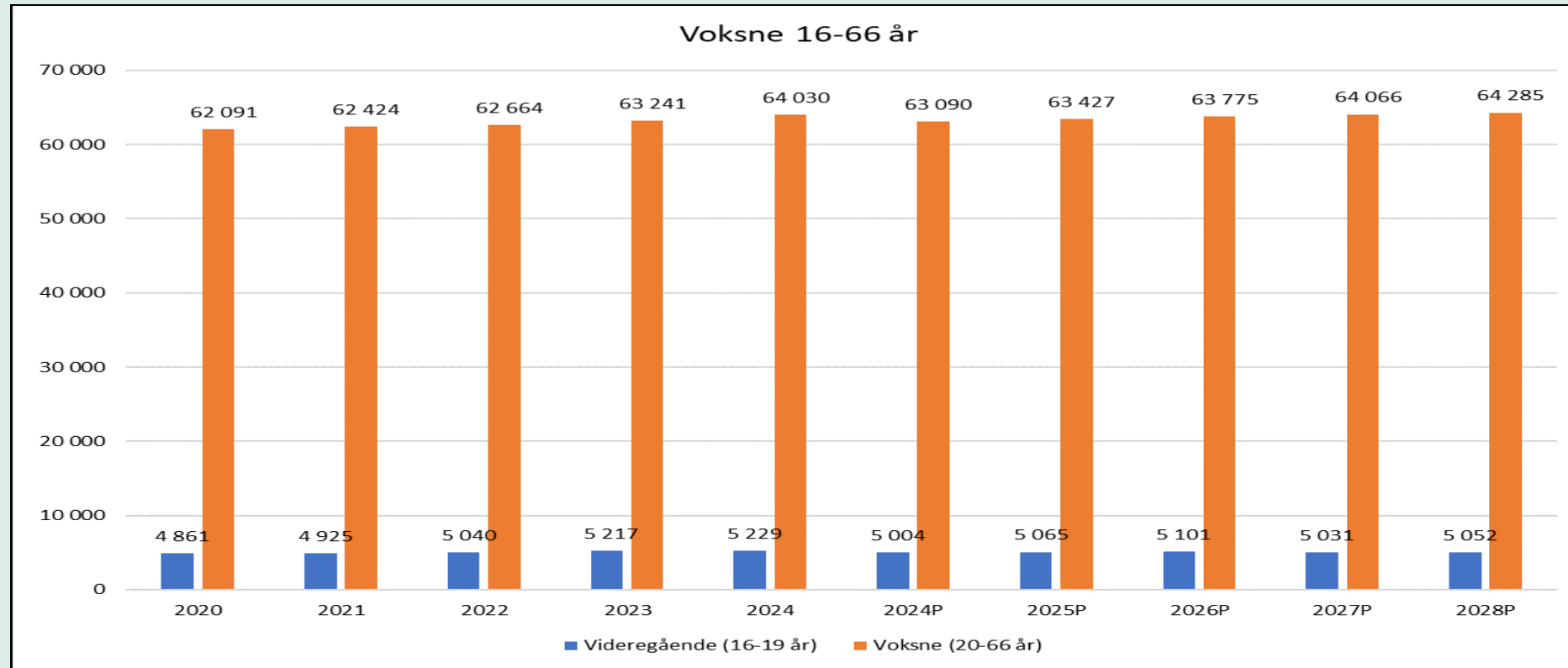
Befolkningsutvikling 0-15 år

- En svak økning i antall barn og unge i 2023
- Prognosene påvirkes i stor grad av bosetting av flyktninger
- Påvirker hvor raskt nedtrekk som følge av demografi må gjennomføres

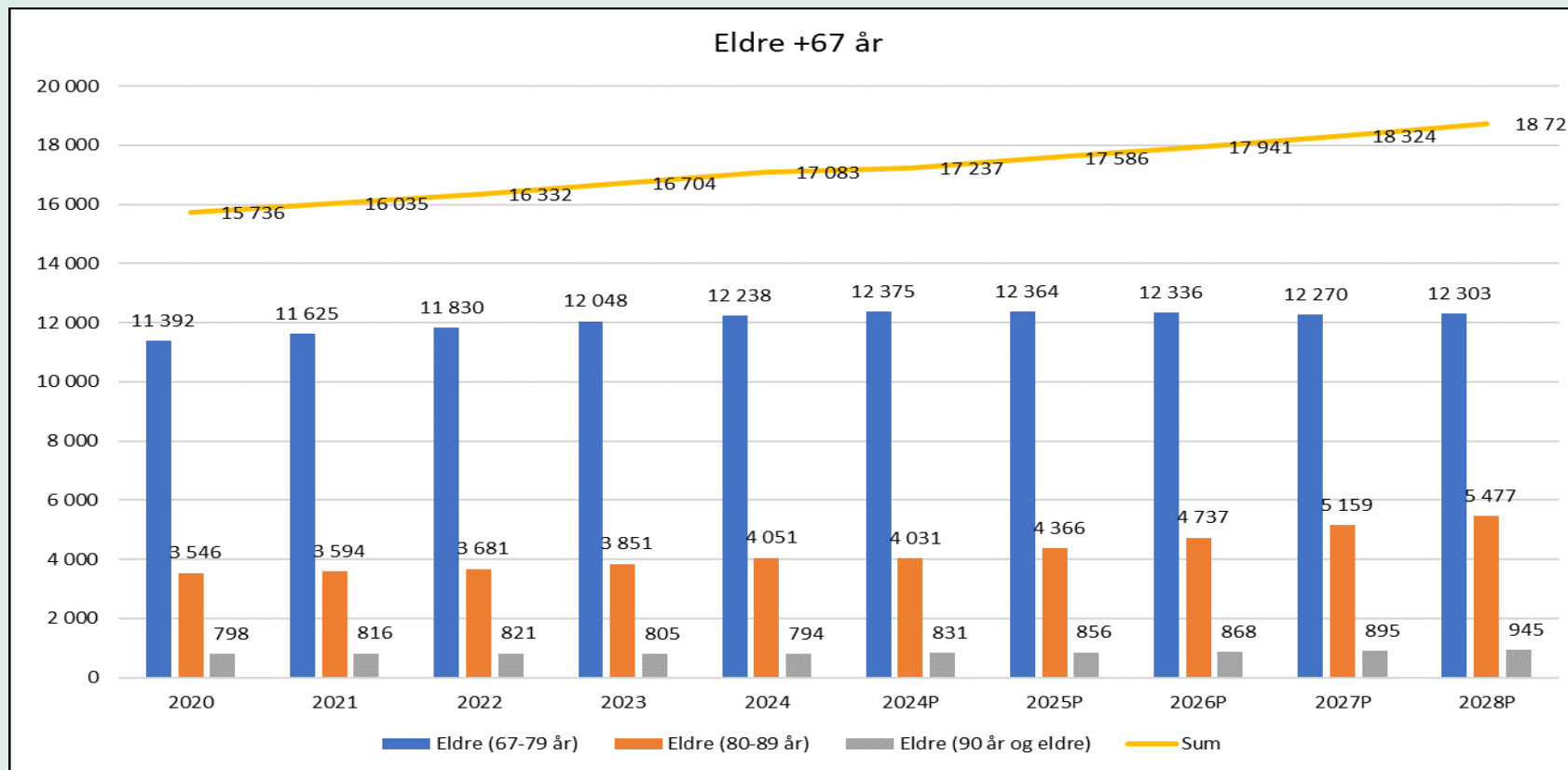

Befolkningsutvikling 16-66 år

Befolkningsutvikling >67 år

- Antallet eldre vokser raskt – 2,3% siste år
- Veksten sterkest i aldersgruppen 80-89 år

Utredningsoppdrag

- Strukturelle endringer i tjenestetilbudet
 - Demografiske endringer
 - Omfang og kvalitet på kommunale tjenester
 - Legge ned tilbud, nedskalere tilbud eller i større grad se tilbud i sammenheng
 - Organisering og bemanning
 - Bruk av kommunale bygg og vurdering av nødvendigheten av å leie lokaler eksternt
 - Teknologi og digitalisering
 - Sykefravær
- Kommer utredningsoppdrag og/eller orientering om tiltak som er iverksatt.
- F.eks organisering av de øverste ledernivåene som det vil bli orientert om, men ikke bedt om utredningsoppdrag på.
 - Tiltak som iverksettes for å få ned sykefraværet vil bli drøftet og orientert om.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Følgende tiltak utredes:

- Tiltak 1: Reduksjon åpningstid barnehage
 - Tiltak 2: Reduksjon åpningstid SFO
 - Tiltak 3: Skolestruktur
 - Tiltak 4: Vurdere innleie av modulbygg ved skolene
 - Tiltak 5: Barnehagestruktur
 - Tiltak 6: Vurdere sentralt opptak i barnehagene
 - Tiltak 7: Lokale moderasjonsordninger i barnehage og SFO
 - Tiltak 8: First Lego League
 - Tiltak 9: Sommerskolen
 - Tiltak 10: Vurdere ikke lovpålagte tjenester i skole og barnehage
 - Tiltak 11: Produksjonskjøkken og drift av kafeer i helse og omsorg
 - Tiltak 12: Samlokalisering av bibliotek og innbyggertorg/knutepunkt
 - Tiltak 13: Brannstasjonsstruktur
 - Tiltak 14: Avgiftsbelegge flere utfartsparkeringer
-
- Kommunedirektøren bes om å legge fram forslag til utredning av flere tiltak i kommende møter
 - Utredninger som er ferdigstilt skal ikke iverksettes før de er endelig vedtatt i kommunestyret.

Utredningsoppdrag

Tiltak 1 Åpningstider barnehage

- Drammen kommune har for barnehager og SFO per i dag romslige åpningstider, samt en praksis der det holdes åpent i romjul og påskeuka. Dette er totalt sett lengre åpningstider sammenliknet med aktuelle omkringliggende kommuner. Dagens praksis er svært personell- og kostnadskrevenende.

-

Tiltak 2 Åpningstider SFO

- Alle barneskolene i kommunen har tilbud om SFO, og de har i dag åpningstid fra 07:00-17:00. Alle barn på 1.-4.trinn som ønsker å være på SFO/søker plass på SFO får vedtak om plass. Lovverket gir regler om at kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning, men regulerer ikke omfang og organisering.

Tiltak 3 Skolestruktur

- Antall elever i grunnskolen har gått ned de siste fem årene, med en noe mindre nedgang enn forventet det siste året. Dette tiltaket foreslår å utrede om skolekretser bør justeres slik at kapasiteten til elevene blir jevnere mellom skolene og om antall barneskoler i kommunen kan reduseres.

Utredningsoppdrag

Tiltak 4 Vurdere innleie av modulbygg ved skolene

- Noen skoler i Drammen kommune har i dag for liten kapasitet til alle elevene i eget skolebygg. I slike tilfeller har modulbygg (også kalt brakker/paviljonger) vært brukt til å øke skolens totale areal. Tre skoler har i dag modulbygg som leies av eksterne. Leide moduler øker kostnadene for skolene. Dette tiltaket foreslår å utrede bruken av innleide modulbygg ved skolene i Drammen

Tiltak 5 Barnehagestruktur

- Det er 34 kommunale barnehager i Drammen kommune, og 44 private. Dette tiltaket handler om de kommunale barnehagene. Antall barn i barnehagealder har gått ned de siste årene, og prognoser tilsier at trenden vil fortsette. Dette tiltaket vil vurdere hvordan de kommunale barnehagene kan tilpasse driften til færre barn.

Tiltak 6 Vurdere sentralt opptak i barnehagene

- Når familier søker plass i kommunale barnehager, er det den enkelte styrer/barnehage som innvilger eller avslår plass i egen barnehage. Dette tiltaket vil utrede fordeler og ulemper ved å gjennomføre opptaket i barnehagene i en koordinert og overordnet kommunal prosess.

Tiltak 7 Lokale moderasjonsordninger i barnehage og SFO

- Drammen kommune har vedtatt lokale moderasjonsordninger både for barnehage og SFO. Dette tiltaket vil utrede avvikling av noen eller alle lokale moderasjonsordninger i barnehage og SFO og kun tilby de nasjonale moderasjonsordningene.

Utredningsoppdrag

Tiltak 8 First Lego League

- First Lego League Challenge er en forsknings- og teknologikonkurransen for barn. Målet er å inspirere barn og unge til å bli morgendagens ingeniører, forskere og problemløsere. Dette tiltaket ser på muligheter for å organisere turneringen med lavere kostnad eller avvikle tiltaket.

Tiltak 9 Sommerskolen

- Sommerskolen er et gratis tilbud i tre av skolens ferieuken på sommeren. Den økonomiske rammen for sommerskolen er 1,7 millioner kroner. Dette tiltaket foreslår å vurdere nedskalering eller avvikling av sommerskolen og utrede videre hvordan ferieaktiviteter kan tilbys innbyggere på annen og rimeligere måte.

Tiltak 10 Vurdere ikke-lovpålagte tjenester i skole og barnehage

- Opplæringsloven og barnehageloven regulerer mange plikter for kommunene. Både barnehage og skole har derfor mange lovpålagte oppgaver. Drammen har også tilbud om flere ikke-lovpålagte tjenester i barnehager og skoler. Eksempler på ikke-lovpålagte tjenester er sosialfaglige stillinger på barneskolene, arbeidslivsfag på ungdomsskolen, tiltaket «Guttas Campus» og piloten med økt bemanning i barnehage. Dette tiltaket vil vurdere de ikke-lovpålagte tjenestene i barnehage og skole, og vurdere om det er mulig å nedskalere, tilby de på andre måter eller avvikle noen av tjenestene.

Tiltak 11 Kjøkken og drift av kafeer

- Ernæring og kjøkkendrift har produksjonskjøkken i Drammen, Mjøndalen, Solbergelva og Svelvik, samt at de driver fire kafeer. Dette tiltaket innebærer en vurdering av antall produksjonskjøkken og en vurdering av kafeene som driftes av kommunen.

Utredningsoppdrag

Tiltak 12 Samlokalisering av bibliotek, innbyggertorg/ knutepunkt

- Drammen kommune har i dag fire bibliotek: Svelvik bibliotek, Fjell bibliotek, Drammensbiblioteket og Mjøndalen bibliotek. Kommunen har også fem innbyggertorg – Bragernes, Fjell, Mjøndalen, Strømsø og Svelvik. Flere av disse inngår som en del av knutepunkt i de ulike kommunedelene.
- Tiltaket innebærer vurdering av samlokalisering og felles utnyttelse av ressurser mellom bibliotek og innbyggertorg/knutepunkt.

Tiltak 13 Brannstasjonsstruktur

- Brannordningen (herunder antall brannstasjoner) fastsettes på bakgrunn av en analyse av sikkerhet og sårbarhet (ROS) som revideres hvert 4. år. Drammensregionens Brannvesen IKS (DRBV) er i gang med en ROS- analyse, for kommende fire-årsperiode. Tidligere analyser har konkludert med at brannstasjonen i Mjøndalen kan legges ned. Dersom den nye analysen konkluderer med det samme, vil slik nedleggelse kunne være aktuelt. Tiltaket må sees i sammenheng med en velfungerende brannordning også i de øvrige deltagerkommunene i DRBV, som er Lier, Øvre Eiker, Sigdal og Krødsherad.

Tiltak 14 Avgiftsbelegge flere utfartsparkeringer (parkering i tilknytning til friluftsområder)

- Enkelte av utfartsparkeringene som eies av Drammen kommune er avgiftsbelagt, men det er ikke en gjennomgående politikk for hele kommunen. Avgiftsbelagte utfartsparkeringer er innenfor tidligere Drammen kommunes grenser. Tiltaket innebærer vurdering av om det flere utfartsparkeringer skal avgiftsbelegges, vurdering av avgiftsnivå og kriterier for å avgiftsbelegge.

Nøkkeltall 2024

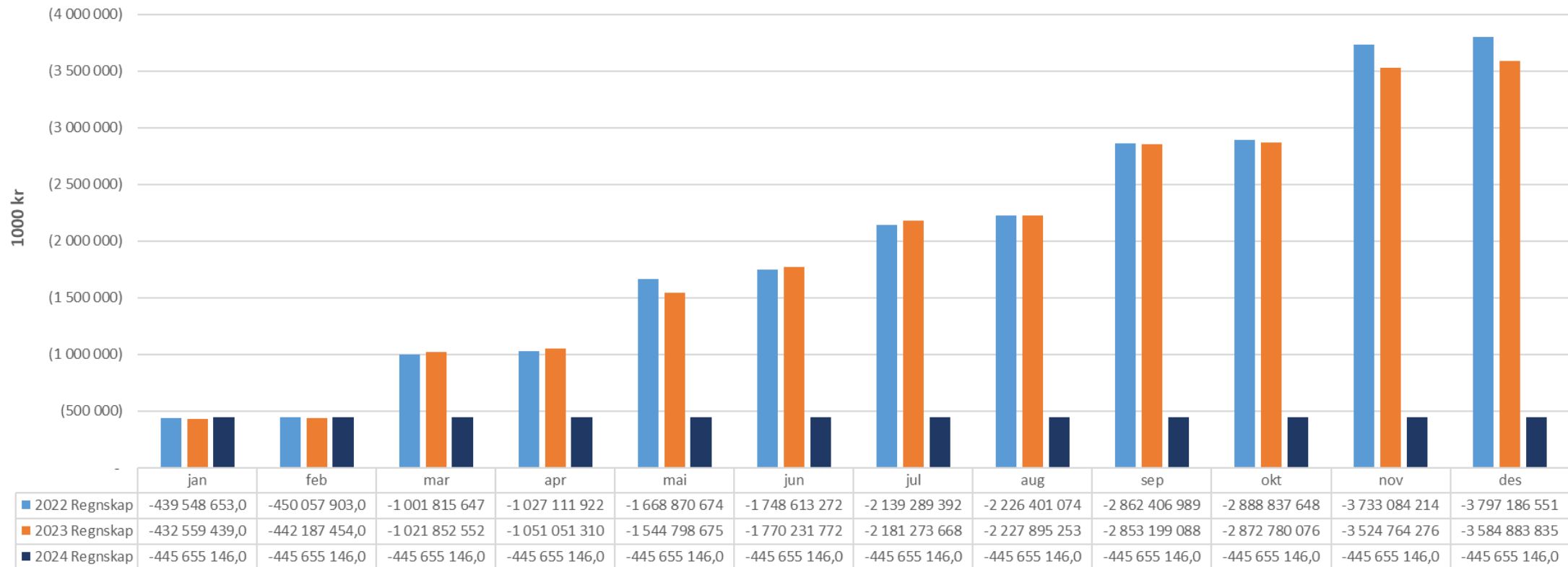
- Skatteinntekter
 - Netto lønnskostnader
 - Overtid og vikarer
 - Økonomisk sosialhjelp
 - Kjøp av plasser utenfor egen kommune (P05, P06, P07)
 - Ansettelsesstopp – oppfølging
-
- Oppdaterte tall kommer til møte i PSU

Skatteinntekter

Konto ▾

Skatteinntekt

Dato (Måned) ▾

Overtid

Overtidstimer - måned

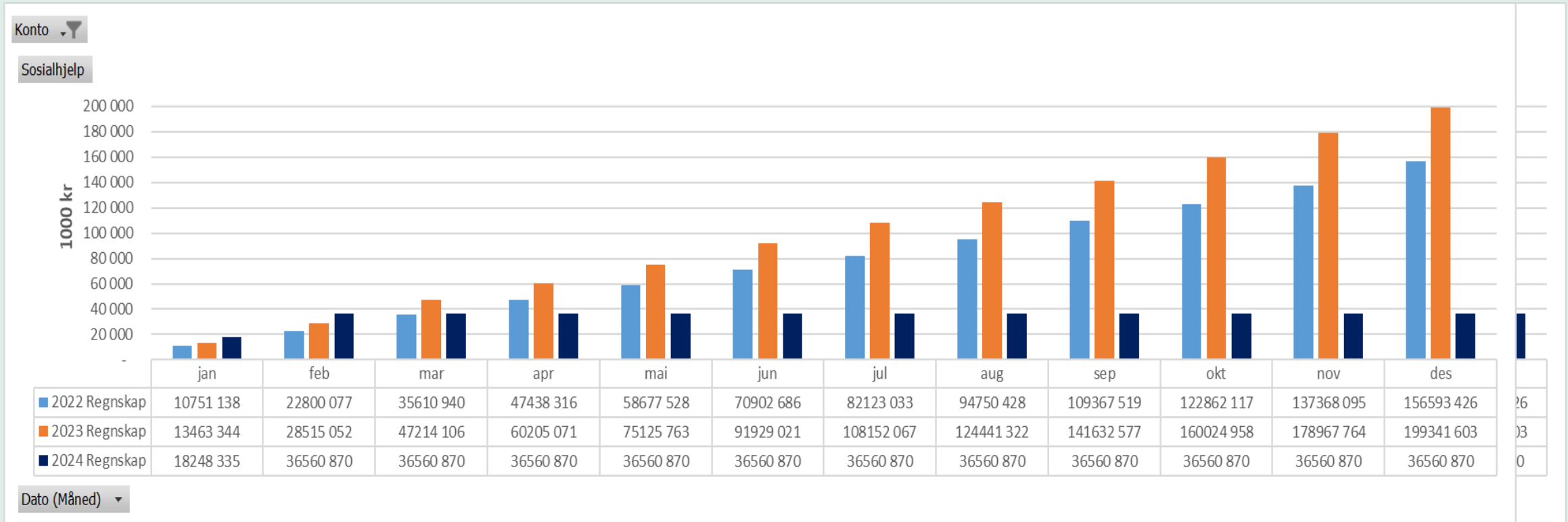
Sum av Overtidstimer År

Måned	2022	2023	2024
jan	7 064	9 914	9 190
feb	5 093	8 438	857
mar	5 508	9 906	
apr	6 268	10 032	
mai	9 336	11 516	
jun	9 177	10 150	
jul	14 439	11 536	
aug	9 931	11 134	
sep	8 867	12 149	
okt	8 040	10 861	1
nov	10 341	11 958	-
des	12 518	11 973	12
Totalsum	106 582	129 567	10 060

- Bruk av overtid redusert fra 2023
- Må gå noen måneder før det kan fastslås at trenden er snudd

Økonomisk sosialhjelp

- Økning i økonomisk sosialhjelp skyldes i hovedsak bosetting av flyktninger
- Avgjørende at bosatte flyktninger kommer seg videre i utdanning/arbeid etter at introduksjonsprogrammet er gjennomført

Kjøp av plasser utenfor egen kommune (P05, P06, P07)

- Tall kommer til møte i PSU

Ansettelsesstopp

- Tall kommer til møte i PSU

**DRAMMEN
KOMMUNE**
- et godt sted å leve